

جشنواره علامه حلی (ره) و بروز استعداد های نو در حوزه علمیه

خانم خاموشي

قُلْ رَبِّ ادْخُلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاَجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا (الاسراء 80/)

ضرورت پژوهش در همه عرصه های علمی کشور امری واضح است و این ضرورت در حوزه علوم دینی و معارف اسلامی، نسبت به دیگر عرصه های علمی، از اولویت بیشتری برخوردار است. کم توجهی در این زمینه، دین را متهم به ناکارآمدی در عرصه های زندگی اجتماعی بشر می کند؛ کما اینکه برخی افراد، با اتخاذ «نظریه حداقلی» در قلمرو فقه اسلامی، مدعی شدند که دین پاسخگویی همه نیازهای بشری نیست و برای پر کردن این خلأ، باید از قوانین بشری بهره برد؛ حال آنکه طبق آیه «ما فرطنا فی الكتاب من شیء» و همچنین تحقیق و تدقیق در آیات و روایات، نه تنها این نظریه قابل اثبات نیست، بلکه خلاف آن ثابت می شود؛ از آن جهت که دین اسلام، دینی است که در همه ابعاد زندگی بشر از خرد تا کلان و برای همه زمان ها و مکان ها، برنامه ارائه کرده است و با توجه به پویایی فقه شیعه، قابلیت پاسخگویی به همه مسائل و نیازهای روز جامعه وجود دارد.

جهت بهره گیری از اینچنین منبع غنی و عظیمی، وظیفه اصلی بر عهده طلاب علوم دینی است تا با تحقیق و پژوهش در بخش های مغفول مانده و بازنگری مجدد و به روز کردن تلاش های قبلی بتوانند حقیقت و واقعیت کارآمدی دین در همه عرصه ها را به اجرا در آورند. در غیر این صورت، دین در اجتماع منزوی شده و این معارف عظیم و راه گشا در لابلای کتب مهجور خواهد ماند.

ایجاد انگیزه و تقویت روحیه پژوهشی طلاب علوم دینی، اعم از خواهر و برادر، جهت ورود به این عرصه، بسار ضروری است که بحمد الله طی چندین دوره برگزاری جشنواره علامه حلی، گام هایی در این زمینه برداشته شده موفقیت هایی نیز در برداشته است که انتظار می رود با توجه به دقت نظر مدیریت محترم در نظر خواهی از مدیران و معاونین پژوهش مدارس علمیه، شاهد ارتقاء سطح کیفی و کمی جشنواره مذکور باشیم.

آیا در ابتدای امر و در زمان هدف گذاری و تبیین چشم اندازهای جشنواره، مصلحت و نیاز جامعه در نظر گرفته شده است؟ آیا این اهداف و روش ها مشکلی از مشکلات جامعه علمی و دینی و نهایتاً جامعه اسلامی را حل نموده است؟ با توجه به گذشت پنج سال از برگزاری جشنواره استانی، اکنون که در آستانه برگزاری ششمین جشنواره هستیم، چه میزان به هدف نزدیک شده ایم؟ آیا صرف هزینه های مالی سنگین و به کارگیری نیروی انسانی، با اهداف جشنواره همخوانی دارد؟ آیا پرداختن به کمیت باعث ضعف کیفی نگردیده است؟ البته این سخن بدان معنا نیست که به کیفیت آثار توجه نشده یا نمی شود؛ اما صرف وقت و نیروی انسانی در جهت کمی، کیفیت را پایین نمی آورد؟ لذا به نظر می رسد بازنگری در اهداف و چشم اندازها می تواند تا حد زیادی در جهت ارتقاء کیفی جشنواره مؤثر باشد.

توجه به زیر ساخت های علمی در حوزه های علمیه، خصوصاً در حوزه های خواهران ضروری است؛ به این معنا که دروس ارائه شده در حوزه های خواهران، نوعاً به جهت کمی و کیفی به گونه ای طراحی شده که نه تنها پژوهشگر تربیت نمی کند بلکه اساساً انگیزه و میل به انجام پژوهش را در میان طلاب از بین می برد؛ زیرا بانوان طلبه نوعاً وظیفه خطیر همسری و مادری را بر عهده دارند که فشرده گی در ارائه دروس و محدودیت زمانی، عملاً سبب پایین آمدن روند پژوهشی می گردد؛ هرچند نمی توان از کم کاری و بی انگیزگی طلاب در روند فعالیت علمی غفلت کرد.

به نظر می رسد از آنجا که توان افراد در بروز استعدادها و توانایی ها متفاوت است، باید زمینه های بروز کلیه استعدادها فراهم گردد. به طور مثال، برخی از طلاب جوان در زمینه هایی چون جمع آوری مطالب، افرادی موفق هستند

اما ممکن است قلم خوبی نداشته باشند و یا در زمینه‌های سمعی و بصری، چون ساخت کلیپ و... فعال هستند که به نوبه خود تأثیر قابل توجهی در سطح جامعه برجای خواهد گذاشت؛ لذا اگر در روند اجرایی جشنواره تمهیداتی اندیشیده شود که افراد با توانایی‌های مختلف، توان بروز و ظهور داشته باشند و از ظرفیت‌های طلاب به نیکی استفاده شود، بسیار مناسب خواهد بود.

به جهت ایجاد انگیزه در طلاب حائز رتبه در جشنواره، شرایط فعالیت علمی پژوهشی و جذب در مؤسسات پژوهشی برای ایشان فراهم گردد. به این ترتیب، طلاب توانمند، پس از اتمام جشنواره، جذب مؤسسات پژوهشی گردیده و ضمن توان‌افزایی پژوهشی از توان ایشان استفاده می‌گردد.